

Foto: Glenn Melling

TUNG ROCK PÅ EKEBERGSLETTA

Festivalen Tons of Rock på Ekebergsletta i Oslo har blitt det årlege samlingspunktet for rocke- og metalpublikum i Noreg. Norske Konsertarrangører kåra festivalen til årets festival i 2017. Av banda som står på scenen 27.-29. juni, er: Kiss, Volbeat, Def Leppard, Slayer, In Flames, Gluecifer, Satyricon, Raga Rockers og The Dogs (biletet), som kom med nytt album i januar.

Yola byr på ein melodios, velarrangert mik av country og soul av det organiske, varme slaget. Pressefoto

Walk Through Fire. Gjennom samarbeidet med Auerbach, og på nokre songar av låtskrivarlegenda Dan Penn, fann Yola samarbeidspartnerar som forstod kvar ho ville, og kunne nærmere seg formative inspirasjonskjelder i sitt eige musikkuttrykk, utan at det endar opp i det stagnante retrosjiktet.

Snarare er det tale om ein særskild estetisk preferanse, basert på eit aktivt, reflektert musikhistorisk blikk inn mot ein måte musikk har vorte laga

på, ikkje ulikt det som er tilfellet på Memphis-artisten Liz Brashers nylege album på Mississippi-selskapet Fat Possum, *Painted Image*. I sentrum av begge desse utgivingane finn vi framifrå vokalistar med noko på hjartet, røyster som kan rykkje deg ut frå det du balar med, for ei stakka stund.

ØYVIND VÅGNES

Øyvind Vågnes er forfattar og fast musikkskribent i Dag og Tid.

«My Funny Valentine» (Richard Rodgers og Lorenz Hart, 1937) må vel høre til mellom dei mest ihel spelte melodiane frå standardrepertoaret. Songen figurerte på fleire av jazzplatene eg først kom over i ungdomstida, anten det dreidde seg om Chet Baker eller John Coltrane, og gudane må vite kor mange gonger eg har hørt han i åra som følgde.

Likevel kjennest han ny i versjonen på '97 @ The Village, eit opptak Fred Hersch nett har gitt ut frå den legendariske New York-klubben The Village Vanguard, med det som var trioen hans i 1997, med Drew Gress på bass og Tom Rainey på trommer.

'97 @ The Village er ei perle av eit album: energisk, lyrisk, fantasifullt, funky. Då konserten fann stad, hadde Gress og Rainey spelt

saman med Hersch i seks år, og dei hadde laga fire studioalbum saman, *Dancing in the Dark* (1992), *Plays ...* (1994), *Point in Time* (1994), og Billy Strayhorn-albumet *Passion Flower* (1996). Dei som veit litt om livet til Hersch, veit at dette var intense år for pianisten av fleire grunnar. Hersch var den første jazzmusikaren som fortalte om både den homofile legninga si, og om at han var hivpositiv, i 1993, og han gjorde mykje for å spreie kunnskap om aids i tida som følgde.

Plater og konsertopptak er også nedslagspunkt i menneskeliv. I 1997 vart Hersch 42 år. I år fyller han 64 og legg ut på turné om nokre veker, i mars.

ØYVIND VÅGNES**KLASSISK**

SJUR HAGA BRINGELAND sjurhabring@gmail.com

Hardcore naturtrompetist

Jean-François Madeuf spelar militærmusikk utan juksehol.

CD

GEORG PHILIPP TELEMAN, M.FL.: *Per tromba & corno da caccia*

ENSEMBLE EOLUS; TROMPET, HORN OG LEIING.: JEAN-FRANÇOIS MADEUF. RICERCAR 2018

Franske Jean-François Madeuf er ein kompromisslaus mann. Når han spelar barokkmusikk på trompet og horn, tek han ingen snarvegar som gjer det teknisk lettare for han eller musikarane hans i Ensemble Eolus – det er ei æressak at musikken skal klinga mest mogleg slik han klang på 1600- og byrjinga av 1700-talet. Kva inneber denne kompromissloysa instrumentteknisk?

NATURTROMPET

På innspelinga *Per tromba & corno da caccia* (For trompet og jakthorn) får me jakt- og militærmusikk av Georg Philipp Telemann (1681–1767) og somme av hans tyske samtidige. Her nyttar Madeuf såkalla naturtrompetar, barokke instrument som i grunnen berre er bøygde metallrør med eit munnstykke i eine enden og eit traktforma sjallstykke i hin – dette i motsetnad til moderne trompetar, som har ventilar til å trykkja på. Kopiar av slike naturtrompetar kjänner me frå mange innspelingar. Men dei fleste naturtrompetistar i dag har fått bora seg små hol i instrumentet; med fingrane kan dei slik finjustera intonasjonen, altså tonehøgda.

Målartykke «Trompetisten» (ca. 1660) av nederlandaren Gerard Dou (1613–1675) synar ein ventillaus naturtrompet.

Slike «juksehol» tykkjer ikkje Madeuf noko om, dei er nemleg ei moderne oppfinning, eit moderne kompromiss. Sjølv nyttar han to originale trompetar frå byrjinga av 1700-talet som kling nett slik komponistane den gong såg – eller hørde – dei føre seg. Konsekvensen er at intonasjonen er litt «skeiv» på somme av tonane. Men det må me leva med, meiner han. Ja, me må ikkje berre leva med det, me må læra å lika det, for det er eit viktig idiom i barokkens klangverd, ei klangverd der karakteristiske ulikskapar mellom instrumentypane blei dyrka.

ACQUIRED TASTE

Kan me lika det? Somme av spora på CD-en føreset nok

acquired taste, særleg der musikken modulerer til fjerne toneartar. Tendensar til slikt høyrer me i Telemanns *Marsj i F-dur TWV 50:F43*, eit tingsverk til ei artilleriøving i Frankfurt am Main som er datert 10. august 1716. Men eg likar det, på same måten som eg tykkjer «blåtonane» i den norske folkemusikken er tøffe. For einskildtonane får sin eigen let, og dei ulike harmoniane sin spesielle kulør – ei blanding av sott og bittert som manglar ved ordinære klassisk musikkframföringar, der det blir streva etter klangleg homogenitet.

SJUR HAGA BRINGELAND

Sjur Haga Bringeland er musikar og fast musikkmeldar i Dag og Tid.

Ande og ettertanke**CD**

YMSE KOMPONISTAR OG FOLKETONAR: *Of Light and Dust*
MARIA ASKVIK, MEZZOSOPRAN; KAMMERKORET NOVA; DIR.: YUVAL WEINBERG. LAWO 2019

Trua på *vona* i kristen- og jødedomen, på styrken og overlevingsviljen ho gjev, inspirerte Kammerkoret Nova til albumet *Of Light and Dust*, som inneheld samtidsmusikk og folketonearrangement. Korverka har det sams at dei uttrykkjer trua i ikkje-liturgiske rammer.

Fleire av stykka har tilknyting til holocaust, til dømes den

anonyme teksten Kim André Arnesens (fødd 1980) komposisjon *Even when he is silent* byggjer på: «Eg trur på sola, sjølv om ho ikkje skin/ Eg trur på kjærleiken, sjølv om han ikkje kjennest/ Eg trur på Gud, sjølv når Han teier» – omrent slik kling det på norsk, det som blei funne skribla på ein vegg i ein konsentrasjonsleir etter andre verdskriga. Arnesens enkle, talenære tonesetjing, der han gjev rom for ande og ettertanke mellom dei klårt disponerte frasane, er sterkt.

Fine er òg folketonearrangement som avsluttar CD-en: Knut Nysteds (1915–2014) versjon av Landstads «Neslandskyrkja» og Henning Sommeros (fødd 1952) arrangement av Blix-salmen «Med

Jesus vil eg fara», som solisten Maria Askvik frå Leikanger prydar med si uvanleg kraftfulle, men klåre og rørlege mezzosopranrøyst.

SJUR HAGA BRINGELAND

Kammerkoret Nova spelte inn albumet sitt i Ris kyrkje i Oslo. Foto: Anders Grønlien Østmoen